

gospodarske, obrtniške in narodne

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 5. novembra 1873.

Obs e g: Katera goveja živina je lepa? — Zoper drisko telet. — Gospodarske novice. — Gozdno postavo, kako jo na tanko spolnovati, gozdne preiskave izpeljavati in napraviti gozdni kataster. — Duhovščina pa slovenščina. — Branjevci „omike“. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Katera goveja živina je lepa?

Lepa živina, če je tudi še koristna, je več vredna od ne lepe.

Lepa goveja živina je, če ima sledečo podobo, in če bolj, lepša je:

Glavo lahko in primerno. Oči bistre, velike, vesele in pohlevne. Nosnice široke, mrzle in mokrotne (rosne).

Vrat ne predolg, pa mesnat, in ne predroben ne predebel; zatilnik širok in gnjat močen.

Hrbet poln in raven; prsa obokana, široka in globoka.

Život stočen kakor sod, ne spredej ne zadej viši; stegnjen, pa ne preveč. Ledja široka.

Polne stranice kažejo moč in debelivost.

Bedra močna, mesnata in polna, obokana, pa ne previsoka. Stegna močna, ne kriva, ne stisnjena.

Križ širok pa lepo stočen in celemu životu primeren, kovke vsaksebi.

Koža krepka, bolj tanka namesti debela, ki se rada premeče. Dlaka gosta, mehka in tanka.

To velja sploh od goveje živine, pa malokje se vse to vkup najde.

Voli so lepi, če vrh tega imajo malo bolj zastavno glavo, lepo zavite, ne predolge rogove, močen vrat, lepe močne noge, obokana pleča, polna bedra, širok križ, lepo zastaven rep, poln život pa ne zlo na visocih nogah. Taki voli so tudi za delo in za pitanje dobri.

Krava je lepa, če ima vrh zgorej rečenega: lahko, prijazno glavo, širok gobec, tanke in kratke lepe zavihane rogove, slok vrat, lepo slokane prsi; raven, okrogel život, zadnji konec širji, tanek rep, ne na debelih, ne na visocih nogah, debele mlečne žile pod trebuhom, lepo, okroglo, bolj v život stisnjeno, razširjeno, mehko ne mesnato vime. Taka krava ni samo lepa, je tudi rada mlečna.

Živinozdravništvo.

Zoper drisko telét.

Teleta včasih 8 ali 14 dni po rojstvu napade driska, ko še sesajo; mehko gré od njih in kislega smradu, pa tudi kolje jih, da večkrat poginejo.

Če takim teletom preiskuješ siršnik, to je, 4. želodec, najdeš neko skuto v njem iz zagrizenega mleka; drobna čeva pa se vidijo hudo vneta, snetjava.

Krivo je te bolezni težko prebavljivo mleko, ki ga sesa tele, pa tudi prehlajenje.

Da se ona skuta odpravi iz želodca, priporoča se štupa (prah) rabarbare in pa rumene kine, od vsake 1 kvintelc; oboje mora fina štupa biti, se dobro vkup zmešati in na 4 porcijone razdeliti.

Brž ko se driska loti sesajočega teleta, imej ga na gorkem in daj mu eno uro potem, ko je tele sesalo, eno tako štipico vsak dan, ki si jo z pol maslicem frišnega mleka (mleka ravno spod krave) dobro pomešal. Vsak dan zjutraj taka štupa z mlekom pomešana, ozdravi živinče v 2 ali 3 dneh, ako nisi driske zanemaril.

Če pa driska že dalje trpi, daj teletu vsaki dan tako štupo s pol maslicem kamilčnega čaja in dodaj še nekoliko žlic frišnega (toplega) mleka. To dajaj teletu vsaki dan, dokler se ne ustavi driska.

Pri tej priliki pa moramo svariti naše gospodarje in gospodinje, naj opustijo škodljivo navado, da prvo mleko, ki bi ga imelo tele od matere posesati, izmolzejo in ga teletu ne privoščijo, mislé, da mu je škodljivo. To je neumna vraža. Ravno to prvo mleko teletu izčisti in otrebi čeva in mu tako odvrne drisko. Naj si človek ne predrzne mojstriti dobrotljivo naturo!

Gospodarske novice.

* *Nov način cepljenja sadnih dreves* je iznajdel g. Jelinek na Českem. Že 12 let je neutrudljivo študiral in zdaj proglašuje znajdbo, po kateri sedanji način sadjereje pade in bi se imela začeti vsa drugačna sadjereja. Glavna reč je, da njegovo cepljenje je jako lahko in gotovega vspeha, da sadno drevje ostane zdravo in čvrsto. Ko se prepričamo o tej velikanski novi znajdbi — piše „Gosp. List“ — spregovorimo o tem prav natančno, kajti stvar je neprecenljive važnosti. — Gotovo je vsak sadjerejec radoveden: ali se potrdi ta znajdba ali ne.

* *Karlovska-Reška železnica in pa Rusko žito.* — Karlovska-Reška železnica se je odprla in tako je Ogerska prišla v neposredno dotiko z morjem. Misli bi se smelo po takem — piše Zagrebški „Gosp. List“ — da zdaj bode Ogerska vso drugo žitno konkurencijo pretekla; al oni se motijo, ki tako mislijo. Ogerska gledé žita ima ogromnega tekmeča (konkurenta), ki je to storil, da se na Ogerskem in Hrvaškem več kruha iz njegove pšenice peče kakor iz pšenice Ogerske ali Banaške in ta konkurent je — Rusija. Odkar je Rusija svojo železniško mrežo razpela